

KINDER

LESSUGGESTIES GROEP 5/6

VEEFUUR

Flessenpost

Groep 5/6 - 60 minuten

Les 1

Materialen

- het boek *De man met de zeegroene ogen* van Koos Meinderts en Sanne te Loo
- de ingescande voorkant en prenten van het boek (om op het digibord te tonen tijdens het voorlezen)
- een fles
- een zelfontworpen schatkaart met de titel *Zoek de schat*
- werkblad
- twee wordclouds in Mentimeter met de vraag: Wat is een schat?

Kerdoelen

Nederlands

- Kerndoel 3. De leerling toont begrip van beluisterde, gelezen en bekeken teksten.
- Kerndoel 5. De leerling gebruikt taal op een creatieve manier.
- Kerndoel 11. De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.
- Kerndoel 13. De leerling verzorgt het schriftelijk taalgebruik.

Burgerschap - diversiteit

- De leerlingen leren over vriendschap en verliefdheid.

Lesdoelen

- De leerlingen kunnen achterliggende gedachtes uit het verhaal halen.
- De leerlingen kunnen een brief aan hun schat schrijven.

Didactische route

Inleiding

- De leerkracht vertelt dat er flessenpost is aangespoeld voor de groep. De leerkracht haalt een schatkaart met de titel *Zoek de schat* uit de flessenpost. De leerkracht vraagt: Wat is het?
- De leerlingen geven in Mentimeter antwoord op de vraag: Wat is een schat?

Kern

- De leerkracht leest het boek *De man met de zeegroene ogen* voor en laat tegelijkertijd de bijbehorende prenten zien op het digibord.
- De leerkracht stelt de volgende vragen:
 - Waarom begraaft de man de gevonden schat weer?
 - Welke schatten zijn er in het leven voor jou?
 - Zijn schatten voor iedereen even waardevol?
- De leerlingen bespreken de vragen eerst in tweetallen of groepjes voordat het klassikaal wordt besproken.
- De leerkracht vertelt dat de leerlingen een brief gaan schrijven over de herinneringen die ze met hun schat hebben gemaakt. De leerkracht bespreekt het werkblad met de leerlingen. De leerlingen vullen het werkblad in.

Afronding en reflectiemoment

- De leerlingen wisselen in tweetallen de geschreven brieven uit en lezen ze van elkaar. De leerkracht stelt daarna de volgende vragen:
 - Hoe ging het schrijven van de brief?
 - Wat ging goed en wat ging minder goed?
- De leerlingen geven in een nieuwe Mentimeter weer antwoord op de vraag: Wat is een schat?

Werkblad: een brief aan jouw schat

Naam:

Een brief schrijven aan jouw schat

HOE SCHRIJF JE EEN BRIEF AAN JOUW SCHAT?

Een schat kan van alles zijn. Bedenk wat jouw schat is. Met jouw schat heb je natuurlijk van alles meegemaakt! Vrolijke dingen, grappige dingen, mooie dingen en verdrietige dingen...

Wat zou jouw schat zeggen? Bedenk wat jouw schat zou vertellen en schrijf het op:

HET VROLIJKSTE WAT IK MEE HEB
GEMAAKT IS:

HET GRAPPIGSTE WAT IK MEE HEB
GEMAAKT IS:

HET MOOISTE WAT IK MEE HEB
GEMAAKT IS:

HET VERDRIETIGSTE WAT IK MEE
HEB GEMAAKT IS:

Schrijf nu een brief aan jouw schat. Vertel in de brief over de hierboven opgeschreven herinneringen.

Leven van de wind en de golven

Les 2

Groep 5/6 - 60-90 minuten

Materialen

- het boek *De man met de zeegroene ogen* van Koos Meinderts en Sanne te Loo
- de ingescande voorkant en prenten van het boek (om op het digibord te tonen tijdens het voorlezen)
- kosteloos materiaal van thuis of school (bijvoorbeeld melkpakken, wc-rollen, knopen, kartonnen dozen)
- eventueel gekleurd papier/Engels karton
- lijm(pistolen) (minimaal 3 per groepje) en eventueel verlengsnoeren
- scharen

Kerdoelen

Nederlands

- Kerndoel 3. De leerling toont begrip van beluisterde, gelezen en bekeken teksten.
- Kerndoel 10. De leerling voert gesprekken afgestemd op doel, gesprekspartner en context.
- Kerndoel 11. De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.

Lesdoelen

- De leerlingen gebruiken kosteloos materialen op een creatieve manier.
- De leerlingen weten wat recyclen is.

Voorbereiding

- De leerkracht vertelt de leerlingen een week van tevoren dat de leerlingen kosteloze materialen moeten verzamelen en mee moeten nemen naar school. De leerkracht stuurt ook een bericht aan de ouders/verzorgers. Stuur de dag van tevoren nog een reminder.
- Zorg dat er verschillende kosteloze materialen op school aanwezig zijn.

Didactische route

Inleiding

- De leerkracht leest het boek *De man met de zeegroene ogen* voor en laat tegelijkertijd de bijbehorende platen zien op het digibord.
- De leerkracht bespreekt met de leerlingen dat de man leeft van de dingen die de zee hem geeft. Stel hierbij de volgende vragen:
 - Wat kan je allemaal vinden in de zee?
 - Hoe komen die spullen daar?
 - Wat kan je met die spullen doen?
 - Zou je die spullen ook opnieuw kunnen gebruiken?
 - Welke spullen ken je al die opnieuw worden gebruikt?
- De leerkracht benoemt dat je spullen kunt hergebruiken en zegt: Als je oude spullen opnieuw gebruikt, ben je aan het recyclen. Welke gerecyclede spullen ben je in het boek tegengekomen?

Kern

- De leerkracht vertelt dat de leerlingen vandaag gaan recyclen met de spullen die ze hebben gevonden en meegebracht.
- De leerkracht maakt viertallen.
- De leerkracht zegt: Maak een huis met de materialen die aanwezig zijn. De eisen voor het huis zijn:
 - De leerlingen gebruiken minimaal vier verschillende soorten materialen.
 - Het huis bevat minimaal één deur en twee ramen.

Afronding en reflectiemoment

- De leerkracht laat verschillende gemaakte werken zien.
- De leerkracht evalueert met de volgende vragen:
 - Wat vond je moeilijk aan deze les?
 - Wie kan mij vertellen wat recylen nu precies is? Overleg eerst met je groepje/tweetal.

Het schervenmuseum

Les 3

Groep 5/6 - 60 minuten (past goed bij het Staal-thema groep 6: Pronkstukken)

Materialen

- het boek De man met de zeegroene ogen van Koos Meinderts en Sanne te Loo
- het boek Kunst? van Ted van Lieshout
- de ingescande voorkant en prenten van beide boeken (om op het digibord te tonen tijdens het voorlezen)
- voorwerp van de leerling (zie les 2)

Kerdoelen

Nederlands

- Kerndoel 3. De leerling toont begrip van beluisterde, gelezen en bekeken teksten.
- Kerndoel 4. De leerling spreekt en schrijft gericht op doel, publiek en context.
- Kerndoel 5. De leerling gebruikt taal op een creatieve manier.
- Kerndoel 7. De leerling onderzoekt verschillende bronnen.
- Kerndoel 9. De leerling reflecteert op de uitvoering van de taalactiviteit.
- Kerndoel 11. De leerlinge voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.
- Kerndoel 13. De leerling verzorgt het schriftelijk taalgebruik

Burgerschap - diversiteit

- Leerlingen leren overeenkomsten en verschillen tussen mensen te herkennen, te benoemen, en in aanzet te verklaren.

Lesdoelen

- De leerlingen schrijven een informatieve tekst die past bij het meegenomen voorwerp.
- De leerlingen halen feiten uit de tekst.
- De leerlingen beoordelen een tekst van een medeleerling aan de hand van de voorgestelde criteria.

Didactische route

Inleiding

- De leerkracht leest De man met de zeegroene ogen voor en laat tegelijkertijd de bijbehorende platen zien op het digibord.
- De leerkracht stelt de volgende vragen:
 - Wat vond de man allemaal toen hij op zoek was naar de schat?
 - Wat vond hij van die spullen? Welke betekenis hadden ze voor hem?
 - Wat vond de vrouw op het eiland van de spullen? Welke betekenis hadden de spullen voor haar?
 - Wat maakte de man gelukkig? En de vrouw?
 - Heb jij wel eens iets gevonden waar je niet naar op zoek was? Wat was dat en welk gevoel kreeg je daarbij?

Kern

- In de klas wordt een schervenmuseum gemaakt met voorwerpen die leerlingen gevonden hebben.
- De leerkracht leest het boek Kunst? voor van Ted van Lieshout voor en laat tegelijkertijd de bijbehorende platen zien op het digibord.
- De leerlingen schrijven een stukje tekst die op het kaartje komt te staan bij het voorwerp in het schervenmuseum. De tekst op het kaartje moet aan de volgende succescriteria voldoen:
 - wat het voorwerp is of wat je denkt dat het is
 - waar het voorwerp gevonden is
 - welk gevoel je krijgt bij het voorwerp
 - waarom het in het museum moet komen te staan

Afronding en reflectiemoment

- De leerlingen ruilen van tekst en checken of alle succescriteria erin verwerkt zijn. Ze geven een tip en een top op een post-it. De eigenaar kan zijn tekst nog aanpassen naar aanleiding van de peerfeedback.
- De leerlingen lopen door de klas en bekijken elkaars voorwerp met het tekstkaartje erbij en bedenken welke voorwerpen er goed bij elkaar passen in het museum en waarom. Dit wordt ter afsluiting klassikaal besproken.

Een schat moet je vinden...

Les 4

Groep 5/6 - 60 minuten

Materialen

- het boek De man met de zeegroene ogen van Koos Meinderts en Sanne te Loo
- de ingescande voorkant en prenten van het boek (om op het digibord te tonen tijdens het voorlezen)
- per tweetal een werkblad: voor de helft van de klas Werkblad man en voor de andere helft Werkblad vrouw

Kerdoelen

Nederlands

- Kerndoel 3. De leerling toont begrip van beluisterde, gelezen en bekeken teksten.
- Kerndoel 9. De leerling reflecteert op de uitvoering van een taalactiviteit.
- Kerndoel 13. De leerling verzorgt het schriftelijk taalgebruik.

Burgerschap - diversiteit

- Leerlingen leren de secundaire emoties van de ander te herkennen en te benoemen en te anticiperen op reacties van anderen op het eigen handelen.

Lesdoelen

- De leerling toont begrip van beluisterde, gelezen en bekeken teksten.
- De leerling gebruikt taal op een creatieve manier.
- De leerling geeft met woorden aan wat ze denken en herkennen de primaire en secundaire emoties van een ander.

Didactische route

Inleiding

- De leerkracht leest het boek voor en toont tegelijkertijd de bijbehorende prenten op het digibord.
- De leerkracht maakt tweetallen. Ieder tweetal krijgt een post-it. De leerkracht vraagt: Wat is de schat? Is het antwoord door het hele boek hetzelfde? De leerlingen noteren hun antwoord op de post-it. De leerlingen onderzoeken of er meerdere antwoorden mogelijk zijn en vullen de post-it aan met alternatieve antwoorden. Is het antwoord door het hele boek hetzelfde?

Kern

- De leerkracht verzamelt de post-it's en leest ze voor. De leerkracht praat met de leerlingen over de verschillende antwoorden.
- De leerkracht toont opnieuw de spreads op het digibord en stelt bij de volgende spreads een vraag:
 - Spread 1 (de pagina die begint met 'Op de grens van...'): Wat is een schat voor de man? Wat is voor hem een grotere schat: een jurk of een tros bananen?
 - Spread 3: De man heeft alles al. Waarom zou je dan toch op zoek gaan naar een schat?
 - Spread 4: De man noemt zijn boot de hoop. Waarom zou hij dat doen?
 - Spread 5: Zou de vrouw elke dag de tafel voor twee personen dekken?
 - Spread 7: Wat vind je van de reactie van de vrouw? Waarom zou ze dat doen?
 - Spread 9: De man maakt de deksel van het kistje niet open. Wat denken jullie dat erin kan zitten?
- De leerkracht maakt tweetallen en deelt aan de helft van de tweetallen Werkblad man uit en aan de andere helft Werkblad vrouw. De leerlingen vullen het werkblad in.
- De leerkracht maakt nieuwe groepjes, waarbij een groepje met Werkblad man en een groepje met Werkblad vrouw gecombineerd worden. De leerlingen bespreken hun antwoorden met elkaar. De leerkracht loopt rond om de gesprekken te beluisteren en vat enkele gesprekken samen.

Afronding en reflectiemoment

- De leerkracht toont spread 10 en vraagt: Waarom stopte de man de kist weer terug in de grond?
- De leerkracht toont spread 11 en zegt: 's Avonds keken ze naar de sterren en luisteren ze naar het kuisen van de meeuwen, het fluiten van de wind en het zingen van de zee. Kun je deze zin terugvinden in het begin van het boek? Wat is er nu anders?
- In het begin van het boek staat een motto: Wie wat vindt heeft slecht gezocht — Rutger Kopland (titel van een gedicht en dichtbundel). Waarom zou Koos Meinderts deze zin voor in het boek hebben gezet?

Werkblad: vrouw

Wat zou de vrouw denken?

Wat weet je van deze vrouw?

Wat zouden jullie doen als je de vrouw was en waarom?

Werkblad: man

Wat zie je?

Wat weet je van de man?

Wat zouden jullie doen als je de man was en waarom?

Colofon

Deze lessuggesties zijn ontworpen door:

Bonnie Laudy	Ihona Admiraal
Aniek van Leur	Liset van den Berg
Nienke Otten	Sanne Derksen
Stan Peters	Wilma Hofs
Guillaume Philippo	Tijn Klein Gebbinck
Pim Slutter	Bo Lammersen
Jacqueline Terwijn	

redactie: Lynn Hartjes

vormgeving: Rozan Domhof

 IselingeHogeschool

de Bibliotheek
West Achterhoek